

nyára mindannyiunk javára s terheink enyhítésére fogja fordítani.

Egyébiránt hogy ezen törvény alkotásánál s végrehajtásánál különösen a városok irányában mily szabadelvű s mily méltányos magatartást tanusított a kormány, és mennyire váltotta be szavát, úgy hiszem, hogy N.-Becskek város tisztelt polgárainak, kik erről tényleges és személyes tapasztalattal is bírnak: bővebben fejtegetnem felesleges, s így áttérhetek ülősszakunknak fentebb említett ama másik momentumus pontjára: a véderő törvényre! Melynél mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy bármily élesek voltak az ellenzék támadásai ezen törvényjavaslattal szemben, s bármily mérgesek voltak a kormány s a kormányt támogató többség ellen szórt nyilai; ha nyugodt lélekkel és minden igazolatlan szenvedélytől ment kedélylyel tekintjük e törvényt, úgy leszámítva az ellenzék ama követelésének meghiúsultát, hogy önkénteseink a tisztívizsgát kizárólag magyar nyelven tehessek, s hogy az esetleges 2 évi szolgálat alól felmentessenek, különben egyhangulag lett törvényerőre emelve.

A legsúlyosabb vád, t. i. a hangoztatott alkotmány sértés, a törvény inkriminált 14. §-ának az ellenzék részéről tett indítvány értelmébeni szövegezésével teljesen élet veszté.

Önkénteseink vizsgálati nyelve pedig a pártunk részéről tett és elfogadott módosítvány által oly megoldást nyert, mely hogy mind az önkéntesek állását megkönnyítette s mind megannyiunkat helyesen megnyugtató, a legutóbbi tisztívizsgák eredményei elég fényesen dokumentáltak.

Ha tehát elfogulatlanul akarunk itélni s meggondoljuk, hogy közös hadseregiünknek — melynek egységes vezérlete érdekében hivatalos nyelve a német — harczképessége és sikeres

együttműködése okvetlenül megköveteli, hogy vezényletre hivatott tisztjei a német nyelvet legalább oly mértékben birják, a mennyire ezt a szolgálat érdekei megkívánják, és ha meggondoljuk, hogy az önkéntesi tisztívizsgán az értelmiséget képviselő ifjúság már az önkéntesi szolgálatra jogosító előkészütségénél fogva, bizonyos mértékben kell hogy birja a német nyelvet. akkor eme törvénynek, az önkéntes tisztívizsgálati nyelv tekintetében tett rendelkezését a sérelmek közé ép úgy nem fogja sorolhatni senki, — mint nem fogja zokon vehetni azt, hogy a műveltség bizonyos nemével, s az előkészütség s értelmiség bizonyos fokával rendelkező azon önkéntes — ki vagy csak makacs indolenciából, vagy, mi alig tételezhető fel, nagyobb mérvű korlátoltságból a tisztívizsgát egy év alatt le nem tenné, még egy évet köteleztessék szolgálni.

És itt nem tehetem, hogy meg ne emlékezzem eszmélánczolatnál fogva a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a középiskolákban tanított német nyelv sikeres elsajátítása érdekében kiadott s az ellenzék oly kiméletlen megtámadásainak tárgyául szolgáló rendeletről is, melyet, midőn pártunk ugy kulturális értékénél fogva, mint épen különös tekintettel az önkéntesi vizsgákra hivatott fiaink érdekeire csak helyesléssel fogadhatott, azt hiszem hibául vagy épen hazafiatlanságul nekünk senki sem fogja felróhatni.

Kormányunk egyik nem csekély vivmánya s a jelen ülősszaknak kimagasló harmadik pontjaként felemlithetném még a közös hadsereg hivatalos elnevezése s címébe felvett — s azt alkatelemeire felosztó s illetve a maga valóságában jellemző „és“ szócskát is, melyet az ellenzék mint felette fontosat oly soká, s gyakran oly kiméletlenül sürgetett, melytől azonban men-

ten megtagadott minden fontosságot, mihelyest az a legfőbb hadur, a legalkotmányosabb s legjobb uralkodó, felséges urunk s apostoli királyunk hozzájárulásával törvénybe iktattatott.

Felemlithetném továbbá a közmunka s közutakról szóló törvényt, melynek alapján végre képesek leszünk, lehetőleg egyenlő hozzájárulás mellett közutainkat kiépíteni s jó karmán fen is tartani, — megemlíthetném még a telekkönyveknek a kataszterrel való összeegyeztetése tárgyában alkotott törvényt, — megemlíthetném az ugyan ezen ülősszak alatt számos vasut kiépítése tárgyában törvényileg megadott engedélyeket, mint nemkülönb a vasuti forgalom előmozdítása érdekében tett helyes kormányintézkedéseket, és mint mindnyájan tudjuk, a külföld által is utánozni készült s ismét a közforgalom érdekében behozott s bevált zóna-tarifát, — mint mindolyan törvényes intézkedéseket, melyeket a kereskedelem, ipar, nemzetgazdaság, közmívelődés, szóval a haladás érdekében törtévének azok, annál melegebben üdvözölhetünk, minél bizonyosabb, hogy miként az emberi testben az életfenntartására a lüktető erőt az egészséges vérkeringésre szolgáló erek képezik, ugy az államéletben a jó, gyors és olesó közlekedés van hivatva, előmozdítani és fejleszteni mindazon alkat-elemeket és attributumokat, melyek egy államot nagygyá, virágzóvá és hatalmassá tehetnek.

És végre felemlithetném még, hogy a pártunk által támogatott kormány szakadatlan működésének s munkaságának tanúságaként már is nem egy fontos törvény, — minő az annyira szükséges bünvádi eljárás, — még szükségesebb polgári törvény, — s a királyi tábla decentralizációjára, — mint nemkülönb a közigazgatás államosítására vonatkozó törvény, — vagy

ez csak neked szól. Ó nagyságaék csak arról akarnak gondoskodni, hogy a nevük valahogyan ki ne maradjon a báli tudósításból.

Benne leszel minden lehetséges és lehetetlen bizottságban, s míg a többiek kedélyesen söröznek, addig te jegyzeteket csinálhatsz magadnak, hogy a jótékony czélt előmozdítsd. De azért persze még külön megfizeted a belépti díjadat, s ha azon felül a „köszönettel fogadott“ felülízetést ki nem szúrod, megszűntél gavallér lenni.

Hallom a kérdést, hogy ugyan mit kifogásol a közönség egy lapnál?

Nos én eltettem összes leveleimet, melyeket hozzám, mint szerkesztőhöz irtak és itt küldök néhányat, hadd győződjél meg, mennyi eltérő izlés akad a t. olvasók között.

1. levél. T. Szerkesztő Ur! Ön minduntalan nevetségessé teszi tárczáiban az anyósokat. Arra a sorsra fog jutni, hogy nem is kap, még ha akarna, se. (Bár igaza volna.) — Egy megsértett anyós.

2. Kedves Uram! Engedje meg, hogy ismeretlenül megszorítsam baráti jobbát. Ön hatalmasan ostromolja az anyósokat, úgy hogy az enyém mindig csak Önt szidja, reám nem is kerül a

sor. De kérem, írjon még többet és élesebben róluk, hogy minden idejét elfoglalja. — Tisztelettel Egy vő.

3. Tisztelt Uram! Férfjem 5 év óta fizet elő az Ön lapjára, s Ön mégis kihagyta nevemet a tegnapi tűzoltóbálról irt tudósításában. Ne tessék b. lapját továbbra is küldeni. — Hiu Gabriella.

4. Tisztelt szerkesztőség! Nem értem, hogyan lehet a báli tudósításoknak annyi helyet szentelni. Ha ezzel fel nem hagy és jövő lapjában nem tárgyalja a brazíliai forradalmat, megszüntem olvasója lenni. — Egy politikus.

5. Monsieur! Mért közöl más szerzőtől tárczát, mint francziától? Csak abban van szellem, csak abban van chic. Elvárom Öntől, mint galans embertől, hogy figyelmeztetésemet megjegyzi. Adieu!

6. Kedves szerkesztő Ur! Ne vegye rossz néven, ha egy tapasztalatlan fiatal nő bele avatkozik a szerkesztői dolgokba. Arra akarom Önt kérni, hogy minél több olyan tárczát hozzon, csak francziát ne! melyben egymásé lesznek a szerelmesek. Akkor oly szépnek tudom kifesteni jövőmet. — Erre kéri tisztelője Z. Emma.

7. T. Uram! Mért nem hoz Ön több

tudományos dolgokat lapjában? Én csak azt olvasom. A jövőtől várom a legjobbat. Erőt, bátorságot, kitartást! — Egy tanfőrfi.

8. T. szerkesztő Ur! Ön azt hiszi, lapját tudósoknak írja. Minek annyi tudományos czikk. Inkább írjon valamit a helybeli pletykákról, hogy az ember kávé mellett el tudjon valamiről csevegni. — Egy hú olvasónő.

9. Uram! Mit gondol? Vén asszonyok vagyunk? Hagyjon fel a pikáns czélzásokkal és írjon inkább időjós-latokat, hogy az ember tudja, mikor mehet vadászni. — Egy sportsman.

10. Szerkesztő Ur! Ne küldje többet a lapját, Ön kidicsérte Kiss korcsmárosnak ételeit és italait s én, én már másfél éve előfizetek a lapjára. — A „Tulipán szálloda“ tulajdonosa.

11. Tisztelt Uram! Figyelmeztetnem kell Önt, hogy b. lapját fiatal leányok is olvassák. Egy Lohengrin nevű ur pedig oly pikáns tárczákat ír utóbbi időkben, hogy leányomnak be kellett tiltanom, hogy továbbra is olvassa. — Egy gondos mama.

12. Kedves Szerkesztő! Nem ismerem Önt, de engedje meg, hogy megöleljem. (Szívesen! Szerk.) Ön utóbbi időkben kezd pikáns dolgokat hozni

egészen, vagy részben javaslatba foglaltan nem sok idő múlva tárgyalható lesz.

De hisz mindezek a hírlapok nyitott könyvéből sokkal ismeretesebbek tisztelt választóim előtt, sem hogy szükségét látnám, azokról hosszabban szólni.

Mielőtt azonban beszédem végéhez érnek, s mielőtt becses türelmüket végkép kimeríteném, egyet még kötelességemnek tartok kinyilatkoztatni, s ez az, hogy a mennyiben a közigazgatási tisztviselők államosítása, mint reményem még ez ülésszak alatt tárgyalás alá kerülne, én részemről az államosítás híve leszek, és pedig nem csak azért, mert a jelenlegi választási rendszer mellett, — melyben az egész választásam úgy is a törvény értelmében egy kormányférfi, a főispán kezében összpontosul, ki, ha sikerül a tisztikar kifogástalan összeállítása, büszkén mutathat rá, ime ez az én művem! De ki, ha nem sikerül, mindig mondhatja: közönség te választottad őket. — Lelkesülni nem tudok, és nem csak azért, mert egy képezési törvény, — szolgálati pragmatika, — és szabályozott felelősség alapján történendő kormánykinevezésben megnyugodni inkább tudok, és mert ma már az alkotmány védbástyáját nem a megyékben, de a parlament és az ennek felelős kormányban, s ez idő szerint fejedelmünk alkotmányos érületében is keresem s találok, — de különösen híve leszek az államosításnak még azért is, mivel parlamentarizmus és felelős kormányrendszerünkkel összeegyeztethetőnek inkább találok, és a jó és helyes közigazgatás érdekeinek megfelelőbbnek vélem a közigazgatási tisztviselőknek is a felelős

kormány általi kinevezését, mint az eddigi választásokat.

Ezekből áll, tisztelt választó polgárok, miket közügyeink helyzetéről általában s röviden mondhatok.

Ha van még valami, mit mondani szeretnék, ez, mi nem kevésbé fontos, mert városunknak, — habár a közérdektől nem is teljesen elválasztható — de mégis speciális érdeke: a n.-becskereki főgymnázium és a Nagy-Becskereken felállítandó kereskedelmi s iparkamara ügye.

Abban a kellemes helyzetben vagyok, tisztelt választó polgárok, hogy egyik mint másik ügy kedvező megoldására reményt nyújthatok, a mennyiben a vallás- és közoktatásügyi miniszter uró nmsga kijelentvén, hogy a n.-becskereki főgymnázium ügyét megvizsgálta s úgy értesült, hogy annak biztosítására s fentartására évi subventiókép adandó 5000 frtra, építkezési költségekre pedig 15000 forintra lesz szükségünk, egyuttal megígérte, hogy ezen tételeket jövő évi költségvetésébe felvenni s ezzel emez intézetünk tenállását biztosítani fogja.

A N.-Becskereken létesítendő kereskedelmi s iparkamara ügyében pedig szintén bírom a nm. kereskedelemügyi miniszter urnak ígérését, mely szerint annak felállítását csak rövid idő kérdésének jelezvén, létesítését biztos kiállításba helyezte.

Ez lévén a helyzet, t. v. polgárok, mely egyszersmind a kormány működésének, eljárásának és magatartásának is megvilágítására szolgál, nem vélem a tévedés vádját magamra vonni, ha zászlómhoz — mely alatt a „szabadelvű párt“ jelszó mellett képviselőjükkül megválasztani s bizalmukkal megajándékozni méltóztattak — hü maradtam s azon kormányelnököt, kinek, ha a kormány által kivívott sikerek és eredmények kizárólag nem

is tulajdoníthatók, de kit mindenesetre rész illet belőlök, s ki az ellenzéknek sokszor ellene, nem ritkán céltalanul, majd céltévesztetten kilőtt mérges nyilait nyílt arcczal felfogva, gyakran egyszerre védelmezett és kit, hogy komolyan gyűlölni az ellenzék sem tud, a „Budapesti Hírlap“ nem rég megjelent számának vezércikke, mely őt mint embert, — kormányelnököt, — s államférfit egyaránt dicsőítette, fényesen bebizonyította, — mi pedig csak tisztelni és szeretni tudunk, — csekély erőmmel, s tehetségemhez képest én is támogattam. — támogattam pedig azon kormány tagjaival együtt, kik vele együttesen vívták ki az imént elősorolt s e beszéd keretében legnagyobb részben elő sem sorolható sikereket s eredményeket, — és kiknek együttműködésétől, ha mi még hátravan, bizton reményem, hogy hazánk s nemzetünk javára ki fogják vinni; mert meg vagyok győződve, hogy kik a koronás főt népeihez oly közel tudták hozni s szívébe annyi alkotmányos érzületet oltani, ki fogják egyuttal egyenliteni tudni és elsimitani azon egyenlenségeket is, melyek talán hazánk különböző ajku népei között itt-ott még mindig mutatkoznak.

És én meg vagyok győződve, hogy a „Pesti Napló“ mult évi december 7-iki számában Bácsmezyéből keltezett cikk írójának azon állítását, mintha „válságos pillanatokban a haza szerb nemzetiségű polgárait nem számíthatna“, — a jövő meg fogja hazudtolni és igazolni fogja azt, hogy a haza válságos pillanataiban nem csak városunk különböző nemzetiségű, de Magyarország összes polgárait nemzetiség-különbség nélkül igen is, bizton számíthat. — Mi hogy úgy legyen: szívemből kívánom!

És most végezetül legyen szabad

lapjában. Férjem egészen megváltozott. De miért teszi — oly ritkán. — Egy fiatal feleség kissé öreg férjjel.

13. Uram! Ön, úgy látszik, nem szokott a leányokkal törődni. (Ezt eltalálta t. előfizető! Szerk.) Olaszországi utileveleiben alig ír az olasz nőkről. Mint 6 éves előfizető arra kérem, tárgyalja ezt a themát a közel jövőben. — Garçon.

14. Mélyen t. szerkesztő Ur! Tehát valóban kihálnak a költői kedélyek! Nem lehet már felemelkedni ebből a nyomorult, csaló világból egy szebb és jobb sphaerába? Miért nem hoz Ön b. lapjában költeményeket? Én és barátnóm nagyon szeretjük őket olvasni. — Egy bakfisch.

15. T. Uram! Az Ön lapja nem szépirodalmi. Ismételve verseket talállok. Töltse inkább azt a helyet városi ügyekkel be. — Egy városi képviselő.

16. Mélyen tisztelt, nagybecsült szerkesztő Ur! A „Bécs városának“ főpinczerje 3 évig volt szeretőm. S most elhagyott a nyomorult, mert a másoknak, a kihez most jár, 500 frtja van a „Hatosos takarékpénztárban“. Igen szépen kérem, tessék az aljas becstelent b. lapjában jól lehordani, talán ott hagyja azt a csunya nőt, ki

tőlem elcsábította. Megígérem, hogy ezentul is minden szombaton veszek egy lapot, vagy legalább kölcsönkérem a szomszédasszonytól, az mindig megkapja az Erdeiektől. (Azoknak meg ingyen példány jár. Szerk.) — K. B.

17. Tisztelt Uram! Ezennel felkérem, hogy tovább ne bántsa Pamutfi Ella kisasszonyt, a helybeli operetteársulat énekesnőjét. Nekem a kisasszony igen tetszik, s én, ki egy 1/4 évig előfizettem b. lapjára, megkövetelem, hogy az én izlésemet is tekintetbe vegye. — Fehér Kálmán.

18. Tek. Szerkesztő! Miért nem kényeszeriti Pamutfi kisasszonyt egy éles kritikával arra, hogy elhagyja szinpadunkat, Egy színházlátogató.

Levontad-e ezekből a tanuságot? A te kötelességed, oly lapot szerkeszteni, melyben minden előfizető azt találja meg, amit keres. A kormányt sem dicsérned sem szidnod nem szabad, mindkettő veszedelmes. Verseket és politikát, gazdasági és pénzügyi, városi és szépirodalmi cikkeket, színházi kritikát és báli tudósításokat, lendületes felhívásokat és könyfacsaró nekrológokat, hazafias cikkeket a nemzeti ünnepeken és szellemes csevegéseket a „szezón“ kezdetén, lesújtó polemiá-

kat az irigy kollegákkal szemben és magasztaló szavakat a valódi érdemmel szemben, szakértelemmel a báli toiletteket és bonczoló kritikával az új irodalmi jelenségeket, buzgalommal a testedző sportot és hévvel a lélekemelő egyházi dolgokat — egyebet nem kell irnod semmit.

No de elég legyen ennyi, nem akarom a te érző szívedet még jobban elkeseríteni. De különben is ne hidd, hogy olyan nagyon hálátlan dolog az a vidéki hírlapírás. Karold fel a városi ügyeket, s ha sikerül cikkeiddel kivívni azt, hogy Becskerek ártézi kutat kap, új városházat építenek, az uri utcát kikövezik, a várost gázzal világítják, a kórházat és az iskolát csendes helyre teszik, a hova való, a mostani életveszélyes fahidakat vashidakkal pótolják, — akkor, kedves Lászlóm, halhatatlanná tetted a nevedet s unokáid megérik, hogy a Ferencz József-tért a te emlékszobrod fogja díszíteni.

S én akkor proféta leszek, daczára annak, hogy saját hazámban jövedöltem meg neked e dicső dolgokat.

Bár igazam volna. Ezt és boldog újévet kíván őszinte hived

Nagy-Jersey, a tüzoltók bálja napján
Boulangier Lajos.

arra kérem önöket, mélyen tisztelt uraim, hogy tartsanak meg továbbra is szives hajlamuk s barátságukban, melyet jövőben is kiérdemelni legfőbb törekvésem leendő!

FARSANG.

Farsangi naptár. Január 11-én a közösi és körjegyzők bálja, a helybeli kaszinó összes termeiben és a helyb. önk. tűzoltó egyll. bálja a városi színházban. E két mulatságról lapunk jövő számában hozunk bővebb tudósítást.

Január 18-én lövész-bál a kaszinó termeiben.

Január 25-én a „Miklós-egylet“ nagy jelmez és álarczos bálja, a városi színházban. E jótékony célú mulatság bálbizottsága nagy tevékenységet fejt ki. A bálbizottság elnökének megválasztotta: Krämer Fülöp, mérnököt, alelnökké: Dr. Perisics Zoltán városi főjegyzőt, pénztárossá: Geiger Manót (kinél beléptijegyek előre válthatók) s ellenőrré Weisz Károlyt. A mulatság érdekes programjából egyelőre két számot árulunk el, egyik a „nagy ballet“, másik egy fényes román lakodalmi menet, melyet Dazsu Péter nagy-toráki jegyző fog vezetni.

Február 15-én casino-bál, melyet a helyb. casino-egylet a régi hírneves casinobálok mintájára fog tartani s mely bizonyára a balsáison legszebb mulatságai között foglal helyet.

Regatta-bál. A „Torontál“ korcsolyázó és hajós-egylet tagjai körében már megindult a mozgalom az idei regatta-bál érdekében. Farsangunk e legelőkelőbb mulatsága valószínűleg február hó második felében lesz a városi casino összes helyiségeiben megtartva.

Sport.

„Nagy-Becskereki vadásztársaság“ czímmel f. hó 5-én egy új sport-egylet alakult városunkban, mely céljául tűzte ki a vadászat nemesebb fogalmak szerinti gyakorlását; hogy ezt valósíthassa nagyobb vadászterületet bérelt s azon nemcsak az itt divó vadakat fogja tenyészteni, de egyéb nemes fajokat is meghonosít, úgy, hogy idővel a vadászat nálunk is az lesz, aminek lennie kell: egyike a legnemesebb sportoknak.

Az alakuló gyűlésen a társaság tisztviselőinek egyhangulak megválasztottak: elnöké Bakalovich Agoston, alelnökké Rózsa Ferencz, ügyészé Dr. Mihalo-vits Ödön, pénztárossá Kiss Simon, jegyzővé Schwarz István; — választmányi tagokká: Pap Simon (N.-Elemérről), Kühnel Oszkár, Kaczvinszky Kálmán, Naszke Károly, Popovits Pál és Steyer Fülöp.

Kik ez új egyletbe belépni ohajtanának e szándékukat az egylet elnökénél vagy jegyzőjénél szó-, vagy írásbelileg mielőbb jelentsek be; az egylet-re vonatkozó bármilyen felvilágosítással ugyanők mindenkinek szívesen szolgálnak.

HIREK.

Ligeti Antal †.

A művészetnek halottja van. Ligeti Antal, a magyar festőművészet egyik jelese s a nemzeti muzeum képtárának őre e hó 5-ikén este hunyt el Budapesten. A magyar tájképfestészet első korszakát Marko, Ligeti és Mészöly alkotják. Mindhárman Claude Lorrain nyomdokait követve a klasszikus formákat, a természet végtelen finomságát és üdeségét festették. Ligeti mint Marko tanítványa valósággal szellemi örököse volt nagy mesterének s az ő biztatására vett Mészöly is ecsetet kezébe. Vele együtt kidőlt a klasszikus tájképfestés utolsó matadorja is.

Ujabb tájképfestőink más irányfelé halnak s a természetet közvetlen nyilvánulásaiban festik.

Ligeti volt Munkácsy Mihály első pártfogója is, mikor Munkácsy a muzeum képtárában másolgotott. E sorok írójának többször mesélte a jószágos öreg, mennyire iparkodott Munkácsyt a másolásról lebeszélni s művészi önállóságra serkenteni, innen származott köztük a szivélyes baráti viszony, mely mindvégig fennállott.

Ligeti 1823-ban született Nagy-Károlyban, s lapunk főszerkesztőjével közeli rokonságban állott. 1845-ben bejárta Olaszországot, majd Münchenbe ment a festészeti akadémiára, de innen csakhamar Florenzbe tért, hol Marko tanítványa lett. A szabadságharcot végigküzdvén ismét visszatért oda s csak 1850-ben jött végleg hazájába. Később bejárta Egyiptomot és Palesztinát s ez utjaiban szerzett benyomásait mindenkor kiváló előszeretettel adta vissza ecsetjével. Élénk érdeklődést tanusított a művészi mozgalmak iránt, s a képzőművészeti társulat alakításában kiváló érdeme van.

Utóbbi időben idegesen reszketett az öreg ur keze, de festés közben mintha kicserélték volna s a legnagyobb finomsággal adta vissza a művész gondolatait.

A ki ismerte az ő végtelen szivjóságát, az ő puritán jellemét, nemcsak a művészt, de az embert is sajnálja benne, s velünk együtt osztozik a gyászban.

Kp. K. L.

Dr. Demkó Pál. városunk orsz.-gy. képviselője, f. hó 5-én vasárnap délután tartotta beszámoló beszédét a városház nagytermében szép számú közönség előtt. A beszédet lapunk elején egész terjedelmében közöljük.

A „Neue Temesvárer Zeitung“ szerkesztőségét, mely a botrányokon mindig kapva-kap s ebből élésködik, utasítjuk a „Pester-Lloyd“ 7-iki számában közzétett cikkekre, mely a megyénk alispánja és a nagy-kikindai főszolgabíró közt felmerült konfliktust egészen tárgyilagosan adja elő. — Szégyellje magát Brizot!

Hymen. Vadnay Károly orsz. képviselő és neje Kenéz Ida leányát Margitot f. hó 8-án vezette oltárhoz mint ifju boldogságát báró Gamöens Gusztáv cs. és kir. kamarás, az 5-ik sz. gróf Radeczky huszár ezredhez beosztott vezérkari alezredes.

Én és nőm, a kik még mint kedves okos gyermeket ismertük, e szivbeli és lelkitulajdonokban egyaránt gazdag leánykát, annyival buzgóbban kérjük az egek urát, hogy ezen az érzés legmagasztosabbjáról eredő frigyre összes áldásait áraszsza, mert a lovagias, közszeretethen és tiszteletben élő vezérkari alezredes oly család kebléből választott magának szerető nőt, a mely család évek hosszú során keresztül szivünknek mindenkor legtiszteltebbjei és legszeretettebbjei közé tartozott.

L—a G—v.

Halálozások. Dr. Plechl Szilárd megyénk főorvosát és köztisztviselőtben

álló családját súlyos vesztés érte nővérének Plechl Ceciliának, f. hó 6-án 54 éves korában szivszélhűdés következtében történt hirtelen elhunytával. A boldogult mintaképe volt a női hűségnek s a szerető, jó testvérnek, ki mióta vőlegényét az olasz háborúban elveszté, lemondott a világ minden hiúságáról s a jótékonyság s könyörületesség csendes gyakorlásában keresett vigaszt. Temetése 8-án délután 3 órakor történt a főorvos ur házából, tisztelőinek nagy számú részvéte mellett. Mi is őszinte részvéttel osztozunk a gyászolóknak fájdalmában!

Benedekfalvi Pohut, szül. Kékesi Nikolits József, Pohut István n.-becsk. kir. járásbíró szeretett hitvese rövid szenvedés után f. h. 8-án élete 49-ik, boldog házassága 29-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 10-ikén délután történt a g. kel. hitvallás szertartásai szerint, nagy részvét mellett a temesvári-utcán levő lakásból.

Fényképezés az álarczos bálon. Oroszi Lajos, jónévű fényképezőnk érdekes kísérletet fog tenni a f. hó 25-én a városi színházban rendezendő „Miklós-bálon“, hol magnesiafény mellett pillanatnyi felvételeket fog eszközölni a fél és alá hullamzó álarczosok tömegéről.

A jegyzői tanfolyam ünnepélyes megnyitása f. hó 5-én volt a közs. népiskola helyiségében, hol Balogh Károly megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket is, kik közt Steinbach Antal, kir. tanácsos tanfelügyelőt, Poroszkay Béla, m. főügyészt, Dr. Plechl Szilárd főorvosot s a tanügy több barátját láttuk. Az előadások f. hó 7-ikén kezdődtek s hétköznaponként este 6—8-ig, s vasárnapon 11—12-ig tartatnak; a tanfolyamra 30 jelentkező közül 29-én vétettek fel.

VASUTÜGYEK.

A nagy-becskerek—pancsova—kubini vasutvonal kiépítésére nézve a torontáli helyi érdekű vasutak igazgatóságának f. hó 7-én tartott ülésén kötetett meg az előzetes megállapodás Neuschloss és fia, budapesti vállalkozó czéggel, mely egyedül nyújtott be ajánlatot. A végleges szerződés megkötése a közgyűlés beleegyezésétől függ.

Szerkesztői üzenet.

dr. T. A. urnak T.-Becse. — A beküldött közleményt jövő számban adjuk.

NYILTÉR.

(Az a rovat alatt kösöltéért nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett nőm elvesztése felett mélyen elszomorodva, nem vagyok abban a helyzetben, hogy egyenkint mondjak köszönetet mindazoknak, kik e nehéz órákban tetteikkel és szavaikkal vigaszt nyújtottak nekem. Mindazonáltal kötelességemnek tartom e helyen mindazoknak, de különösen a bírói és ügyvédi karnak, kik szeretett nőmnek a végtisztességet megadták, szivemből fakadó köszönetemet kitejezni.

N.-Becskerek, január 11-én.

Pohut István,
kir. járásbíró.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

Felkérjük lapunk igen tisztelt barátait, hogy gazdasági tudósításaikkal lapunkat minél gyakrabban felkeresni sziveskedjenek, mert lapunk e rovatában nemcsak általános érdekű tanácsokkal akarunk szolgálni, de egyszerűs mind hü képét akarjuk adni megyénk gazdasági állapotának is, a mi lapunk gazdaközönségét bizonyára kiválóan érdekelni fogja.

A baromfiakról.

(Hogyan juthatunk jó pecsenyéhez?)

A házi állatok közt egyiket sem hanyagolják el annyira a mezei gazdák, mind a faj megválasztására, mind a hizlalhatóságra nézve, mint a baromfiakat. A birtokos vagy gazda, még csak azon gondolatot is, hogy idejének és figyelmének egy részét ő is az apró marhára fordítsa, házi-ur állásával össze nem férőnek tartja s azt csak asszonyi foglalkozásnak nézi; az asszonyok el is végeznék azt tökéletesen, ha minden szem jó takarmány, mit az apró marhának adnak, panaszos nem volna. Innen van azután, hogy csak elvéve találunk olyan kövér baromfit, melyet minden hizlalás nélkül megölni, s az asztalra adni lehetne.

Az apró marhát rendszerint az állattartás legértéktelembb ágának tekintik, s az is ez valósággal, ha csak úgy viselik gondját, mint közönségesen szokták. Nem szólva a haszonról, melyet a kövér baromfi eladásából biztosíthatnánk magunknak, minden gazda becsületben járó dolognak tartatná, hogy asztalán az év minden szakában jól táplált baromfit lehessen tálalni; úgy ám, de miként lehet ez, ha az állatoktól a szükséges eleséget és azt a kevés gondoskodást is sajnálja? Pedig rendes és pontos etetés mellett még a csekély értékű takarmánnyal is minden apró marha kellően fog gyarapodni. Mert a bizonyos órában adott eleség mellett, ha még oly csekély volna is az adag, a jószág sohasem érez éhséget s gyarapodik, de ha az eleséget, habár a legjobb lenne is az, nem adják mindig pontosan, bizonyos órában, csaknem annyi, mintha szemétdombra hányták volna s a jószág sohasem lesz kövér.

Ha egyik vagy másik fajt gyorsan akarjuk hizlalni, azt a következő, takarmányfélékkel nagyon jól elérhetjük: A tyukok számára vegyünk főtt burgonyát még melegen, és buza rosta-alját; - a pulykáknak főtt burgonyát szintén melegen és sűrű zablisztpépet vagy kukoriczakását, ezeket is melegen; - a ludaknak főtt burgonyát melegen és zabot vagy kukoriczát; a kacsáknak főtt burgonyát és főtt árpát melegen. Ha a burgonya beteg, helyét a főtt kukorica legjobban kipótolja sőt a hus izére még jobb is. Egyébiránt gyors eredményt itt is csak akkor várhatunk, ha a baromfit rendszeren és pontosan tápláljuk. Ami a baromfiak tömését illeti, nem szép dolog ugyan, de legkövérebbek lesznek, ha mindig sötét, szűk helyen s

mérsékelt melegben tartjuk. Ezen állapotban a baromfi olyan, mint a növény, s minden eleség vérré válik benne. Az eleség keményítő és cukor tartalma pedig zsirt képeznek. A ludnál pld. melyet ekkép hizlalnak, a máj háromszor, négyszer is nagyobb lesz, mint ha a hizlalás ideje alatt szabadon mozoghat; azon lud mája, melyet szabadon hizlaltak, kemény és ruganyos, a sötétben és bezárva tömöttéké pedig puha és taplós.

A baromfiak nevelésére nézve tudjuk, hogy télen nem könnyű baromfit nevelni. Az égél nálunk erre felette zordon s a hideg miatt a csibék többnyire elpusztulnak. Télen egyik baromfi sem tojik sokat. Azonban czélszerű és okos kezelés mellett ez akadályokat is le lehet küzdeni. Mindenekelőtt fiatal jérczékről kell gondoskodnunk s ha a tojás ideje eljő, mit különösen hangjukról és veresebb taréjukról lehet megtudni, jobb eleséget kell nekik adni s éjjelre melegebb helyre zárni, eledelükhez egy kevés meszet és homokot is adunk. mert a homok az emésztést, a méz pedig a tojáshej képződését nagyon elősegíti. Fészket puha zabszalmából készítünk s egy tojást teszünk belé s a jérczék nemsokára mindennap egy-egy tojást tojnak, melyek nem olyan nagyok ugyan mint az öreg tyukoké, de mindenesetre frissek, s télen minden nap friss tojást élvezhetni nem csekély fényűzés.

A csibék téli költségénél mindig figyelemmel kell lennünk, hogy azok hidegtől oltalmazott helyen legyenek; legjobban, ha a konyha valamelyik zugában. A fészket a földnél néhány ujnival magasabbra kell csinálni, hogy légvonatban ne legyen, mi közvetlenül a föld felett mindig legnagyobb, s hogy a csibék felmelessenek kis hágesót csinálunk. Reggeltől estig minden 3 órában apróra morzsolt főtt burgonyát adunk s vizet egy lapos tálacskában. Ily etetés mellett a csirkék jól gyarapodnak s tavaszig a legpompásabb „fogoly pecsenyét“ sütik belőlük a vendéglősök. Kp.

Hasznos tudnivalók.

Biztosítási tizparancsolat. A badeni gazdasági egyesület következő biztosítási tizparancsolatot állított össze:

Első parancsolat: Vagyonodat és birtokodat, házadat, majorodat és mindenedet, a mid van, tűz-, villám és jégkár ellen biztosítsad, mert: „A bajoktól eleve óvd magadat, erre tanít ész, erő és akarat.“

Második parancsolat: Ne biztosíts többet, mint a mennyid van, mert a biztosítás nem üzlet, azon nem szokás nyereszkeskedni, hanem kötelesség, hogy mindazt, a mit szerzettél, megörizd, mert: a becsületes szerzeményt tisztességes uton kell megörizni.

Harmadik parancsolat: Ne biztosíts azonban kevesebbet sem, mint a mennyivel bírsz, mert akkor, ha elért a csapás, nem kapsz teljes kárpótlást, pedig a kevésből sok, ha kevés pusztul is el.

Negyedik parancsolat: Ne tégy könnyelmű

bevallásokat a biztosításnál, hanem mindazt, a mi a tied, becsületesen és határozottan valld be, hogy a baleset után ne pereskedjél, vagy le ne szólhassanak, mert csak a becsületes munkán van Isten áldása.

Ötödik parancsolat: Szomszédaidat, barátaidat és rokonaidat, sőt mindenkit, a ki iránt jól érzed, beszélj rá a biztosításra, nehogy kár és szerencsétlenség által elszegényedve, terhedre váljanak.

Hatodik parancsolat: Biztosítsd különösen a vetésedet a jég ellen, hogy kamrácskádiban nyugodtan alhass, ha Isten szántóföldre zivatart küld, mert gondold meg, hogy egy elveszett aratás koldussá tehet.

Hetedik parancsolat: Ne felelts élet- és baleset ellen is biztosítani, mert az Ur téged minden órában elszólíthat e világból akár betegség, akár oly baleset következtében, a minő a járás, lovaglás és utazás közben könnyebben utolérhet, semmit gondolnád. A te életed pedig bizonyára drágább jószág, mint akár házad, udvarod, vagy termésed, de ez a drága jószág síró nő és gyermekeid számára el van veszve, ha nem gondolkodtál bölcsen arról, hogy kereseted halál vagy baleset alkalmával a kifizetendő biztosítási összeg által kárpótoltsassék.

Nyolczadik parancsolat: Ne használj kifogásokat a biztosítás ellen és másokat se akadályozz biztosítási szándékukban, sem le ne beszélj őket, mert a kik oly könnyelműek és nem biztosítanak, azokat éri legelőbb a szerencsétlenség és az ilyeneket soha senki még csak nem is szánja.

Kilencedik parancsolat: A biztosítási díjakért ne csinálj magadnak szemrehányást, sem másoknak kifogást, mert ez a viszonyokhoz képest elég kevés. Csak annyit tégy mindig félre, amennyit egy-egy ital borra naponta kiadsz, abból kikerül a díj minden biztosításodhoz. Már pedig kötelességedet pontosan teljesíteni fontosabb, mint szomszédodat oltani.

Tizedik parancsolat: Vizsgáld meg jól a biztosításra tett kiadásokat s úgy tekintsd azokat, mint a miket evésre és ivásra adtál ki. Mert a mint ez utóbbit nem halasztod el, mikor éhes és szomjas vagy, úgy ne halaszd a biztosítást sem, mert az neked lelki nyugalmat, biztonságot, vigaszt és segílyt szerez.

*

A paprika hatása a tyukokra. Az amerikai baromfitenyésztők paprikát adnak a tyukoknak, hogy télen is szorgalmasan tojjanak. Minden 10-12 tyukra minden második vagy harmadik napon egy kis kávéskanálnyi jó finomra tört paprikát kevernek a tyukok eledel közé s ettől a tyukok igen korán és igen sokáig tojnak. Minthogy azonban a paprika nagyon izgat használatát tölteni nem szabad.

*

Sok évi megfigyelés Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitzporok“ bizonyultak legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utárvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával. 3

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv.**
Főmunkatárs: **Kp. Kovács László.**

H i r d e t é s e k.

Nagy-becskerei takarékpénztár.

A t. cz. részvényesek a folyó évi január hó 26 án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében tartandó

XVIII-ik

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. A jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése és az 1889. évi mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereség feletti határozathozatal.
5. Egy felügyelő-bizottsági rendes és két póttag választása 1 évre.
6. A választmány kiegészítése.
7. Netáni indítványok. (Alapsz. 18. §.)

Az igazgatóság.

Alapsz. 16. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már 14 nappal a közgyűlés előtt a társulat részvénykönyvébe beiratott és ki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig az intézet pénztáránál letéteményezte. (11—1.1)

Pályázati hirdetés.

Ethalalozás folytán üresedésbe jött Nyerő községi irnoki állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással évi 300 forint javadalmazás van egybe kötve.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy kérvényeiket alulírt főszolgabíroságnál legkésőbb 1890. évi február hó 5-én nyújtsák be.

Kelt Nagy-Szt-Miklóson, 1890. évi január hó 3 án.

(12—3.1) Jankó, főszolgabíró.

291. sz. ki. 1890. (10—3.1)

Hirdetés.

Az 1883. évi 46. t. cz. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagy-Becskek város mindazon ház és föld tulajdonosai, kik bekelezés által terhelő kölcsönök után 1889. évben kamatot fizettek s így az 1890. évben birtokuk után kivetendő ált. jöved. pótdórból

való levonásra törvényes igényt tarthatnak, hogy az arról szóló valamást 1890. évi január hó 31-ik napjáig annyival is inkább a vár. alszámvevői irodájában benyújtani el ne mulasszák, mert később érkező vallomások figyelembe nem vétethetnek.

Kelt N.-Becskek, 1890 január hó 8-án.

Krsztics János.
polgármester.

292. sz. ki. 1890. (9—3.1)

Hirdetés.

Az 1883. évi 44. t. cz. 15. §-a első bekezdése értelmében felhivatnak N.-Becskek város mindazon adóköteles lakosai, kik oly haszonhajtó üzletet vagy keresetet folytatnak, mely az 1875. évi 29. t. cz. 2. §-nak 3. pontja szerint a III. osztályu ker. adó alá tartozik, miszerint az 1890—1892. évekre való érvénnyel ezen adójuk megállapításához szükséges vallomásait f. évi január hó 31-ik napjáig a vár. alszámvevői irodájában annyival is inkább nyújtsák be, mert ellenkező esetben adójuk hivatalból fog megállapíttatni.

A IV. oszt. kereseti- és tőkeamat adó alá eső jövedelmek szinte a fenti határidőben vallandók be.

N.-Becskek, 1890 január 8.

Krsztics János.
polgármester.

3783. ki. 1889. (404—3.3)

Pályázat.

A lemondás folytán újból megüresedett Stefansfeld község jegyzői állomásra pályázat nyittatik.

A jegyzői állással o. é. 715 frt készpénzfizetés 11⁴⁰ m. szalma, és 19 m. tűzifa; továbbá szabad lakás, udvar és kert használatára, majd a szabályrendeletileg megállapított munkadíj van összekötve.

Az irodai és utiátalány a készpénzbeli fizetésben befoglaltatik.

A községi irodáknak fűtése a fenti tüzelőanyagok szükséges részének felhasználásával eszközöltetik.

A választás jövő évi január 29-ik napján d. e. 10 órakor a stefansfeldi község házban fog megtartatni, s mindezekből kifolyólag felhivatnak pályázók arra nézve, hogy bélyegzett folyamodványaikat az előirt módon felszerelve — a választást megelőző napig a módosi főszolgabírói hivatalhoz címezve nyújtsák be.

Módoson, 1889. évi december 25-én.

Lebánovich István.
főszolgabíró.

29. ki. 1890. szám. (7—3.1)

Pályázat.

Ürményház községében (bánlaki járás) a lemondás folytán megüresedett szülésznöi állás betöltésére pályázat nyittatik.

Ezen állással évi 75 frt. készpénz javadalmazás van összekötve.

Rendszeresen felszerelt folyamodványok f. évi február hó 10-ig a bánlaki járás főszolgabírói hivatalához, Bánlakra címezendők.

Kelt Bánlakon, 1890. évi január 4.

Botka Béla, főszolgabíró.

Pleitz Fer. Pál

könyvkereskedés, könyv- és könyomda

Nagy-Becskekereken

ajánlja magát

minden nyomdászati szakmába vágó munkák gyors és izléses elkészítésére

jutányos ár mellett.

Községi, ügyvédi, stb. nyomtatványok nagy raktára.

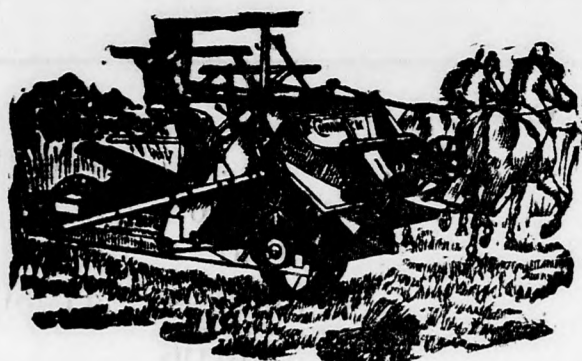
Meglepő hatása külön szer. csuz, kőszvény és kifeczmitási daganatoknál, továbbá csuzos fej- és füllszakgatásoknál a

Reparator.

A budapesti Szt-Rókus kórház statisztikai kimutatása szerint a Reparatorral ott 136 kísérlet tétetett, a melyek közt 7 esetben javulás és 129 esetben teljes gyógyulás éretett el. — Kapható posta útján gyógyszerárban és az összes gyógyszerárban. Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 50 kr. (5a—5.1)

KRIEGER GYÖRGY gyógyszerész a „Magyar Koronához“ BUDAPEST. Kálvin-tér.

McCormick Harvesting Machine Company Chicago.

(391-6.c)

Legujabb aczél arató- és fúkaszaló-gépek.

A legjobbak a világon.

Ajánlja a

prágai gépépítő részvénytársulat fiókja.

Iroda: Budapest VI., dalszínház-utca 2.

Raktár: Budapest V., váci-körút 76. sz.

Képes árjegyzőek ingyen és bérmentve

GERSTER E. MIKLÓS

illatszer-chemikus

kedvelt

különlegességei:

Ninon-crème. kitünő orvosilag ajánlott arc- és kézfinomító szer. Nem festék, de ártalmatlan növényalkotó részekből összetett szer, melyet a bőr teljesen felszív és ezáltal fénytelen, sima és bársonypuha lesz. — Eltávolít minden bőrtisztatlanságot, mint májfoltok, szeplő, bőratka (Mitesser) stb. és már rövid használat után üde színt kölcsönöz a bőrnek. A bőrt nem zsirozza s így használata kellemes. — 1 nagy tégely zárt dobozban 1 frt 50 kr.

A crème használata előtt szükséges, hogy az arcot és kezeket megmossuk Ninon-szappannal, melynek drbjá 40 kr.

„Nemzeti Casino“-illat. a mágnás casino által elfogadott legujabb intensív és tartós illatszer. — 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr. és 4 frt.

„Tonco“, legujabb kedvelt, kellemes illatáért kitüntetett hölgyillat. — 1 frt 50 kr. (352-15.5)

Nagybecskereken egyedül kapható

Menczer Lipót

gyógyszerész urnál.

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdett gyógyszer közül melyik felelne meg leginkább betegségének, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát“ című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálairatok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkidrást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

(376a)

719., 750. és 782. sz. 1889. (4-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a t. becei t. kir. jbiróság 3840., 3748. és 175. p. 1889. hr. sz. végzése által Reiter Ignác, török-becei lakos mint foglaltató és felülfoglaltató vhajtató javára, Glávás Glisa és társ., aracsi lakosok ellen 345 forint, 40 frt és 50 frt 50 kr. tőkék, ennek 1889 szept. 1-től számítandó 6 százalék kamatai s eddig összesen 80 forint 83 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési vhajtás alkalmával bíróilag le- s felülfoglalt és 504 frtra becsült lovak, kocsik,

lószerszám, szarvasmarha és birkából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3957., 4247. és 175. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis az aracsi község házában leendő eszközzésére 1890 január 16-án, délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tör.-Becse, 1889 decz. 16. — Rankovits István, kir. bir. vhajtó.

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek

műszaki irodájában
Nagy-Becskereken

belvizlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönben a magasépítéset körébe tartozó bármilyen munkák utólagos és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (345-26.13)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vértululás, aranyér és a legfontosabb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktarak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő-foglalkozásommal az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak: ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvel-lyel „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik. Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésű sikeres használat köszvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és bennülésnél; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, dagasztatok, gyuladatoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszullet, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktarak az ország minden nevezetes gyógyszerházaiban és anyagkereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító. Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvétellel. Ket üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyserüen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mely tisztelettel

(265 21)

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Legjobb bedörzsölő szer

köszvény

csúsz

és minden

meghűlési betegségek ellen.

Kapható Nagy-Becskereken: Menczer Lipót, Kellner József és Kovács Sándor gyógyszer. urnál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskek, 1890. évi január hó 12-én.

41515.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabíró urnak.

A vármegye területén tudtommal, több községi és körjegyzői, valamint több községi és körorvosi állomás van betöltetlenül és illetve helyettesítés útján akként betöltve, hogy a szomszédos hivatalosan alkalmazott jegyző vagy orvosra van a hivatal bizva.

Ezen állapotot helytelennek és céliránytalannak tartom, — helytelennek mert a hivatalosan alkalmazott jegyzők és orvosok, saját eléggé sokoldalú teendőikkel elfoglalva a kettős hivatalnak eleget nem tehetnek, másrészt pedig céliránytalannak mert éppen a főtebbi okból az illetén helyettesítés vagy az illető állásnak üresen hagyása a községeknek vagy az orvosi körnek megbecsülhetlen hátrányára vannak.

A járásuk jó voltát szívükön hordó főszolgabíró urnaknak kötelessége első sorban, utána járni, hogy a megüresedett állások alkalmas, képzett és a feladatnak teljesen megfelelni képes egyének által töltsenek be ne csak véglegesen, hanem ideiglenesen is.

Midőn ezeket előre bocsátva megjegyzém, hogy úgy a jegyzői mint az orvosi állomásokat úgy akarom betöltöttnek tudni, hogy ideiglenesen is éppen úgy mint véglegesen csak oly egyének alkalmaztassanak kik folytonosan a székhelyen tartozkodnak és hivatalos teendők teljesítésére a megkívántató képzettséggel és képességgel bírnak, — kijelentem egyuttal, hogy bár maga a helyettesítésnek joga hatáskörömön túl esik, még is törvényszabta felügyeleti kötelességem kifolyásából, megtartatlanul nem tűrhetném, ha a járási főszolgabíró urak, helyettesítési jogukkal ugyanazt felremagyarázva akként élnének, hogy bármely megüresedett állásra oly egyént helyettesítenének, ki már hivatalban van és így két rendbeli teendőt kielégítőleg nem végeznek, vagy olyat, ki nem tartozkodván hivatása székhelyén a reá bízott teendőket el sem láthatja, vagy végre ha valamely megüresedett állást a járásbeli főtisztviselő urak, indokolatlanul üresen hagyánának.

Ezzel egyidejűleg kijelentem hogy azon esetben, ha a főszolgabíró uraknak utánjárás mellett sem sikerülne egyes állásokra alkalmas és független egyént kapni, nem lesz ugyan észrevételelem az ellen, ha a pillanatnyi szükség folytán rövid időre a fentebb kifejtett elvtől eltérés történik, — de erre alkalmas egyén feltalálására, közbenjárásomat ezennel felajánlva: hosszú tartamu semmi esetre sem lehet.

Mindezek után föl hívom, hogy ide 14 nap alatt jelentse be, mely jegyzői vagy körjegyzői, orvosi vagy körorvosi állások vannak járása területén üresen, melyek vannak helyettesítés útján és ki által betöltve, hol lakik a helyettes? van-e neki és minő egyéb hivatalos foglalkozása?

Végezetül még föl kérem, hogy ne várjon tőlem külön rendelkezést, hanem rendezze járásának jelzett irányu állapotait saját kezdeményezése alapján.

N.-Becskek, 1889 decz. 30.

R ó n a y, kir. tanácsos, alispán.

40533.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabíróságnak és N.-Becskek város tanácsának.

A nm. m. kir. földmívelésügyi ministeriumnak 1886. évi 62704. sz. alatt kiadott körrendelete alapján kötelességévé teszem

és legszigorubb ellenőrzés melletti fogantatással meghagyom, hogy a bekövetkezett téli időszakon át előveendő szederfa csonkítások vezetésére kiküldendő hivatali megbízottak minden szakszerű intézkedésekben kellőképp támogattassanak.

Ennek keresztülvitele céljából tartsanak a községek kéznél megfelelő segéd munkásokat, elegendő számban és akként, hogy azok folyton a munkálatnál legyenek, és más egyénnel ne helyettesíttessenek.

Szükséges léssen tehát, hogy a csonkításhoz megkívántató eszközöket, mint fűrészt és kerti ollót, a községek jó eleve beszerezzenek és a munkásokat azzal ellássák.

Míg a körülbelül január hó 15-én megkezdendő munkálat végett a kiküldött a helyszínen megjelenni nem fog, addig a községek műcsonkítástól óvakodjanak.

Ambár pedig a már most is szép eredményeket feltűntető selyemgubó termelés főakadályát a megfelelő szederfák hiányában kell keresni, mindazonáltal ez idő szerint nem annyira a fák szaporításában mint inkább a megfelelő fák helyes csonkítása által annak levél termelő képességének fokozásában rejlik az elérendő cél.

Fel hívom tehát a tek. czim figyelmét, hogy a csonkítás minél sikeresebb eszközölhetése végett minden ügybuzgalommal közreműködni sziveskedjék.

N.-Becskek, 1889 decz. 29.

R ó n a y, kir. tanácsos, alispán.

Rendelet

az 1890. évben a magyar korona országainak területén működendő állandó vegyes felülvizsgáló bizottságoknak szervezése és összeállítása, s a felülvizsgálatok fogantatására iránt.

(Végo.)

4. Ezen alkalommal a sorozójárások tisztviselőinek ismételen is szigorú kötelezettségökhöz teszem: hogy az illető felülvizsgáló bizottság polgári elnökét minden hónapban és legalább nyolcz nappal a kitűzött határidő előtt pontosan értesítsék arról, vajjon fognak-e és hányan fognak, akár hadkötelesek, akár ezeknek megvizsgálandó férfi rokonai elővezettetni.

Ezen értesítés a beszterczébányai és szatmárnémeti felülvizsgáló bizottság területi köréhez tartozó sorozójárások (Véd törvényi utasítás I. rész I. c. melléklete) tisztviselői részéről a nevezett felülvizsgáló bizottságok helyettes polgári elnökeihez intézendő.

Sőt ezen értesítés azon esetben sem mulasztandó el, ha valamely hónapban senki sem vezetettnek felülvizsgálatra, nehogy különösen a felülvizsgáló bizottság székhelyétől netalán távolabb lakó bizottsági tagok, az állampénztár terhére, a székhelyen még akkor is megjelenni kényteleníttessenek, a midőn felülvizsgálandó egyének nem létében, a felülvizsgáló bizottságnak semmi teendője nincsen.

Azon esetben tehát, ha ezen értesítésnek elmulasztása következtében a felülvizsgáló bizottság egybeüléseiből hasztalan költségek keletkeznének, a mulasztásban hibás tisztviselőt leszek kénytelen felelősségre vonni, s esetleg az állampénztár kártalanítására szoritani.

5. A felülvizsgáló bizottságok költségének kímélése végett úgy a törvényhatóságokat, mint ezek útján a sorozó-járások tisztviselőit ez alkalommal is szigoruan utasítom, hogy a felülvizsgálatra rendelt egyének elővezetésénél az 1887 nov. 26-áról 47291. sz. alatt kelt körrendeletben foglalt szabá-

lyokat pontosan tartsák meg; továbbá, hogy a jövő évi fősorozás alkalmával felülvizsgálatra rendelt állításköteleseket, az újonckivétel időpontjáig, vagyis június hó 30-áig felülvizsgálatra elővezettetni el ne mulasztásák.

E célból a felülvizsgálatra rendelendő állításkötelesek annak idejében figyelmeztetendők a véd törvényi utasítás I. része 116. §-ában foglalt azon rendelkezésre, mely szerint azon véd köteles, ki a kitűzött felülvizsgáló lajstromokat, ha azok az elővezetendő állításkötelesek nagyobb száma miatt két vagy több ivre terjednek, fűzzék össze, és a fűzővonal végeit a külső lapon pecsételjék le.

Fel hívom tehát a törvényhatóságokat, hogy jelen rendeletet azonnal tegyék közhírré.

E célból ezennel mindegyik járás számára egy-egy, a megyei központok és az önálló törvényhatóságok képező városok számára pedig öt-öt példányt küldök. — Budapest, 1889 decz. 2-án. Báró Fejérváry Géza, honvédelmi minister.

41466.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírónak és N.-Becskek város polgármesterének.

Hivatkozolag mult évi december-16-án 39904. szám alatt kiadott rendeletre, az attól elnézésből visszamaradt 80298. számú belügyministeri rendeletet pótlólag kiadom s ismételen fel hívom t. czimet, miszerint a netáni eredményről a kívánt halotti bizonyítvány betérjesztése mellett jelentését 30 nap alatt megtenni sziveskedjék.

Nagy-Becskek, 1890 január 6.

R ó n a y, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 80298.-VII. M. kir. belügyminister. Körrendelet. A morvaországi cs. és kir. helytartóság az iránt keresett meg, hogy bizonyos Kotasek Tamás illetőségének megállapíthatása céljából atyjának, a 40-es évek végén vagy az 50-es évek elején Magyarországon elhalt Kotasek Antalnak halotti bizonyítványa beszereztessek. Fel hívom a törvényhatóságot, hogy ezen célból a hatósága területén levő anyakönyvi hivatalok útján nyomozásokat eszközöltetvén, a netáni eredményről, a kívánt halotti bizonyítvány felterjesztése mellett ide jelentést tegyen. — Budapest, 1889 decz. 4. A minister meghagyásából: Jekelfalussy, ministeri tanácsos.

40230.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabíróságnak!

Előfordult azon eset, hogy inség kölcsönrel terhelt egyén tulajdonát képezett ingatlanok árverés útján történt eladásából befolyt vételár felosztása alkalmával a vonatkozó tjkv. teherlapján jelzálogilag bekebelezett inség kölcsön a kielégítést nyert jelzálogi terhek közt egyedül azokból nem soroztatott, mert a község előjárása által a birói végrehajtáson eladott ingatlan terhelő összes egyenes adó, illeték és közadók módjára behajtandó egyéb követelések s községi adó pótlékok hátralékáról készített és az eljáró kir. bírósághoz beadott kimutatás által igazolva nem lett.

Ennélfogva, hogy jövőben hasonló esetek felmerülése alkalmával a hitelező alap károsítása kikerültessek, tekintettel arra miszerint a különböző alapokból engedélyezett inség kölcsönök behajtása első sorban a közt

ségi előjárás feladatát képezi, — felhívom
címzet, hogy a bármiféle című és termé-
szeti inségek kölcsönben részesített községeket
saját hatáskörében a legszigorubb utasítsa,
miszerint az adósok ingatlanaira bekebelezett
inségek kölcsön tartozásokat pontosan nyilván-
nitva tartás, és az ingatlanok ellen netán
vezetendő végrehajtások esetén a hátralékos
kölcsön tőkét s járulékait az általuk, az in-
gatlan terhelő adók, illetékek, és a köz-
adók módjára behajtandó egyéb követelé-
sekről a bírósághoz beterjesztendő kimuta-
tásban, az inségek kölcsönök rovatában tüntessék
fel, s a kölcsön tartozás behajtása tekinte-
tében az inségek kölcsönök mutatkozó lépéseket
annál inkább is tegyék meg, mert a mennyi-
ben az inségek kölcsön tartozások a községi
előjárások barminemű mulasztása folytán
válnának behajthatlanokká, a fedezetet nem
nyert összegért a községi előjárás fog
első sorban felelőségre vonatni és a megte-
ritésre köteleztetni.

N.-Becskekerek, 1889 decz. 24.

R ó n a y, alispán.

40532.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírósnak és N.-Becs-
kekerek város polgármesterének.

Az illető községek értesítése végett tuda-
tom ttes czimeddal, hogy a földmivelésügyi
m. kir. ministerium által az 1890. évi fedez-
tetési idényre a következő fedezettő álló-
mások létesítése határozottat el, u. m.:

Állomás	ménnel,	zab frt,	széna frt.
Almás	2	5.50	2.—
Antalfalva	2	4.—	2.—
Basahid	2	4.50	ingyen
Bótos	2	4.50	2.—
Bresztovác	2	4.—	1.50
Csávos	2	5.—	2.—
Csósztelek	2	4.50	2.—
Dolác	2	5.—	2.—
Dolova	2	3.—	2.—
Franczfeld	2	5.—	2.—
Glogon	4	ingyen	ingyen
Horvát-Kécsa	2	5.—	2.—
Jarkovác	2	4.80	2.—
Klekk	2	4.50	2.—
Lajosfalva	2	5.—	2.—
Magyar-Czernya	2	4.50	2.—
Magyar-Ittebe	2	5.—	2.—
Melencze	2	5.—	2.—
Nagy-Becskekerek	4	4.50	2.—
Német-Czernya	2	4.50	2.—
Német-Szárcsa	2	4.50	2.—
Pancsova	3	4.—	2.—
Réva-Ujfalu	2	5.—	2.—
Román-Kécsa	2	4.50	2.—
Sándoregyház	2	6.50	2.—
Stefanfeld	2	4.50	2.—
Szerb-Bóka	2	4.50	2.—
Torda	3	5.—	2.—
Torontál-Szécsány	2	5.—	1.50
Torontál-Vásárhely	2	5.—	2.—
Zichyfalva	2	5.—	2.—
Homolicz	2	5.—	2.—
Szerb-Ittebe	2	5.—	2.—
Gyülvész	2	5.—	2.—
Szerb-Csene	2	5.—	2.—
Petrovoszello	2	5.—	2.—
Alibunár	2	5.—	ingyen
Kumán	2	5.—	1.—
Nagy-Gáj	2	5.—	2.—
Orlovat	2	5.—	ingyen
Szerb-Klári	2	4.—	2.—
Tóba	2	5.—	2.—
Gyertyámos	2	4.50	2.—
Karlova	2	4.—	2.—
Kis-Zombor	2	4.—	2.—
Nagy-Kikinda	5	4.50	2.—
Nagy-Teremia	2	4.50	2.—
O-Bessenýö	2	5.—	2.—
Perjámos	5	4.50	2.—
Német-N.-Szt-Miklós	3	4.50	2.—
Nyerö	2	5.—	2.—

Nagy-Becskekerek, 1889 decz. 27.

R ó n a y, alispán.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsá-
gának 1889 decz. 16-án s folytatva több
napon át N.-Becskekerek tartott rendkívüli
közgyűléséből.

1882. kgy. 37850. szám 1889.

A zombolyai járás főszolgabírája bete-
jeszti Dr. Klinger Henrik, nagy-tószegi kör-
orvos oklevélét meghirdetés eszközlése végett.
Meghirdetése elrendeltetik.

Miről a vármegye alispánja, a megyei
főorvos tudomásvétel, valamennyi főszolga-
bíró és Nagy-Becskekerek város polgármestere
a meghirdetésnek járásuk területén való
eszközlése végett értesítettnek. — K. m. f.
Kiadta: Szilágyi, m. aljegyző.

40014.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírósnak és N.-Becs-
kekerek város polgármesterének.

Sopronmegye alispáni hivatalának f. évi
december hó 10-én 17300. sz. a. kelt át-
irata folytán felhívom címzet, miszerint a
nagy-kanizsai városi közkórházban ápolt
állítólag 90. éves Pahovecz Fülöp koldus
magát nagy-czenki születésű és illetőségű-
nek mondó azonban ápoltnak a betegfelvé-
teli jkvben foglalt ezen bemondása az ez
ideig teljesített puhatolások szerint valót-
lannak bizonyult, mint hogy pedig ápolt
tartozkodási helye ismeretlen, kihallgatása
pedig illetőségének megállapítására szük-
séges lévén, felhívom czimemet, miszerint
ápolat hatósága területén nyomoztatni, fel-
találása esetén születési éve és helye és
illetőségi viszonyaira körülményesen ki-
hallgattatni és az eredményről engem érte-
síteni sziveskedjék.

N.-Becskekerek, 1889 decz. 27.

R ó n a y, alispán.

39879.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírósnak és N.-Becs-
kekerek város polgármesterének.

A nm. m. kir. belügyministerium rendör-
osztályának f. évi decz. hó 2-án 77788. sz.
a. kelt magas rendelete folytán felhívom
czimemet, miszerint Omelka János vagy
Ferencz nevű egyén illetőségének megállá-
pítása czéljából annak születési bizonyít-
ványa szükségeltetik. Ezen egyén csak
annyit tud előadni, hogy a 60-os években
mint Omelka Antal és Hucsik Marianna
gyermeké valahol Magyarországon szüle-
tett, felhívom címzet, hogy a hatósága terü-
letén levő anyakönyvi hivatalok utján ne-
vezett egyén születése iránt nyomozásokat
eszközöltetvén, és siker esetében a kívánt
születési bizonyítványt kiállítván ezt ide
terjeszteni sziveskedjenek.

N.-Becskekerek, 1889 decz. 16.

R ó n a y, alispán.

426. sz. 1890. Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírósnak, N.-Becskekerek
polgármesterének és a „Torontál“ szerkesz-
tőségének.

A n.-becskereki m. kir. erdőgondnokság
f. évi 10. számú előterjesztésével tudomá-
somra hozta azon több ízben tapasztalt kö-
rülmenyt, hogy az állami kezelés alá vett
és e vármegye területén lévő községi, hit-
bizományi erdők birtokosainak nagy része
nem csak a jóváhagyott rendszeres erdő-
gazdasági üzemtervek rendelkezéseinek meg-
felelni vonakodnak, de a kezelő kir. erdő-
gondnokság részéről személyesen eszközölt
külső-erdei munkálatokat szóbelileg adott
utasítása szerint teljesíteni, ugy szintén
azoknál segédkezni, nem különben a hiva-
tals irásbeli felhívásokra felelni köteleessé-
güknek nem tartják.

Mint hogy ily módon ezen erdők szak-
szerű kezelése, s a hivatalos működés telje-
sen akadályozva van, s a törvény követel-
ményeit elhanyagoló birtokosok tömegesen
fognának bejelentés esetén büntetés alá
vonatni, felhívom címzet, miszerint a kia-
dott és jóváhagyási záradékkal ellátott
„Egyezmény“-ben felsorolt erdőbirtokosokat
köteleességeik pontos és lelkiismeretes telje-
sítésére a legszigorubb hívja fel.

N.-Becskekerek, 1890 jan. 7.

R ó n a y, kir. tanácsos, alispán

41393.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi járás főszolgabírája és Nagy-
Becskekerek városa polgármesterének.

Felhívom címzet, hogy az 1890. évre
megválasztott iparhatósági megbizottak név-
jegyzékét nem különben az iparhatóság
székhelyén lakó iparosok és kereskedők
számának és adójának továbbá a megvá-
lasztott iparhatósági megbizottak számának
az ezek választhatóságára megállapított adó
minimumnak és a megtörtént választás
napjának kitüntetését felölölő kimutatást f.
évi január hó 25-éig ide okvetlen és
minden további sürgetés nélkül mutassa be.
N.-Becskekerek, 1890 jan. 4.

R ó n a y, kir. tanácsos, alispán.

40415.sz.1889.Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírósnak, N.-Becskekerek
város polgármesterének és a központi előadói
karnak.

Folyó évi október hó 10-én 32044. sz. a.
kelt rendeletem kapcsán értesitem a tek.
czimzet hogy a csehországi cs. kir. helytar-
tóságnak f. évi nov. hó 23-án 109618. sz.
a. kelt és a belügyministeriumhoz intézett
közleménye szerint a neubyschovi köz-
kórház napi ápolási díja az 1890, 1891 és
1892. évre 45 krbán, a launi kórházban
ápolási díja pedig egyelőre 55 krbán álla-
pított meg.

N.-Becskekerek, 1889 decz. 21.

R ó n a y, alispán.

216. sz. 1890. Torontálvármegye alispánjától.

Körlevél.

Valamennyi főszolgabírósnak, N.-Becskekerek
város polgármesterének és az állategészség-
ügyi előadónak.

A földmivelésügyi m. kir. minister 71343.
1889. sz. a. kelt s a másolatban ideesatolt
rendeletét járása összes (város) községeivel
mihez tartás végett azonnal közölje.

N.-Becskekerek, 1890 jan. 8.

R ó n a y, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. Földmivelésügyi m. kir. minister
71343.-II.-6. sz. — Az összes vármegyék
közönségének. Az ország területén az 1890.
évi fedezési idényre létesített fedezettő álló-
másokra kihelyezendő mének szétosztása
az egyes méntelep osztályoknál a követ-
kező napokon fog végeztetni, u. m.

Nagy-Körösön	január 16-án,
Baján	" 18-án,
Dorosmán	" 21-én,
Versetzen	" 24-én,
Mezőhegyesen	" 27-én,
N.-Atádon	" 29-én,
Székesfehérváron	február 1-én,
Bajnán	" 4-én,
Bábolnán	" 7-én,
Rimaszombaton	" 11-én,
Eperjesen	" 14-én,
T.-Remetén	" 17-én,
Debreczenben	" 21-én,
Deésen	" 16-án,
Homonán	" 19-én,
Sz.-Szt.-Györgyön	" 22-én.

Erről azon felhívással értesitem, hogy az
érdekelte községeket képviselőiknek a mén
szétosztáson leendő esetleges megjelenhetése
végett tudósítsa. — Budapest, 1889 decz.
26-án. A minister megbizásából Tanfy s. k.